

Uitspraakgids bij

Woordenboek Marokkaans Arabisch – Nederlands
Woordenboek Nederlands – Marokkaans Arabisch

Hoofredactie

Jan Hoogland
Roel Otten

Amsterdam University Press

Uitspraakgids en aanvullende uitleg voor het zoeken in het deel Marokkaans Arabisch – Nederlands

Op deze pagina leer je hoe het Marokkaans wordt uitgesproken en aan het eind van dit document staat een aanvullende uitleg hoe je Marokkaanse trefwoorden kunt vinden in het deel Marokkaans-Nederlands.

Op pagina 9 van de inleiding van het woordenboek staat een tabel met de tekens die in het woordenboek worden gebruikt. Bij elk teken hoort uiteraard een klank. Die klanken kun je op deze pagina beluisteren.

Er zijn nog enkele extra tekens en klanken, die minder frequent zijn omdat ze alleen in leenwoorden uit andere talen voorkomen. We hebben ze daarom niet opgenomen in die tabel in het woordenboek. Ze zullen hier wel worden vermeld.

De klinkers

De klank van de klinkers kan licht veranderen onder invloed van medeklinkers die er voor of er na staan. Dat geeft minstens drie varianten van elke klinker: de 'heldere' variant, de 'doffe' variant en de variant aan het einde van een woord. We zullen ze alle drie laten horen.

De klinker a

Lange klinker die in uitspraak fluctueert van æ in het Engelse 'man' tot aa in het NL 'raar', op het wordeinde klinkt a ongeveer als de a van het Nederlandse 'bah'.

De 'heldere' variant: fas, ktab, had

De 'doffe' variant: đar, qam, ɛar

Op wordeinde: l-ma, kbira, mra

De klinker i

Lange klinker die in uitspraak fluctueert van ie in het NL 'pier' tot ee in het NL 'beet' of als de ee in het NL 'beer'.

De 'heldere' variant: kbir, nnit, sif

De 'doffe' variant: ħit, sif, sgir

Op wordeinde: kətib, šafī, šufī

De klinker u

Lange klinker die in uitspraak fluctueert van oe in het NL 'poes' tot oe in het NL 'vloer'. Op het wordeinde klinkt u ongeveer als de o van het NL 'joh

De 'heldere' variant: bubi, mus

De 'doffe' variant: xuf, tubis, buq

Op wordeinde: xu, daru, šərbu

Dit waren de gewone klinkers, ook wel lange klinkers genoemd. Er zijn ook nog vier zogenaamde korte klinkers. Drie ervan (ă, ĭ, ŭ) komen qua klank overeen met de lange klinkers. De vierde korte klinker ə is de stomme e (de schwa).

De korte klinkers komen nooit voor aan het einde van een lettergreep of een woord.

De juiste variant van elk van deze korte klinkers ontstaat eigenlijk min of meer vanzelf bij de juiste uitspraak van de aangrenzende medeklinkers.

De korte klinker *ă*

’ăḏăb, ’ămn, năhw

De korte klinker *ĩ*

šahĩd, qĩdr, qĩf

De korte klinker *ũ*

kũll, ḏũlm, gũrba

De korte klinker *ə*

Deze klinkt in de eerste plaats als een stomme e, zoals in het Nederlandse ‘tekort’ of ‘genoeg’.

De *ə* als stomme e: ktəb, məktəb, marəs

De schwa kan qua klank ook klinken als een korte a, i of u, afhankelijk van de aangrenzende medeklinkers.

Als korte *ă*: lhəm, lmə, fəl

Als korte *ĩ*: bəyynu, fəyyəq, mšəyyək

Als korte *ũ*: wəld, gəwwəd, mətəwwəf

En soms wordt hij nauwelijks of niet uitgesproken. Bij werkwoorden kan hij van plaats verspringen.

De bekende medeklinkers

In de genoemde tabel staan allereerst de bekende medeklinkertekens. We bedoelen hiermee dat de tekens als zodanig bekend zijn, en dat de klanken meestal min of meer gelijk zijn aan de klanken in het Nederlands, hoewel er ook verschillen kunnen zijn.

We zullen voor elke medeklinker drie voorbeelden geven, met de klank aan het begin van het woord, in het midden en aan het eind.

De **medeklinker b** klinkt net als de *b* in het Nederlands.

bab, kbir, ydub

Opmerking: ook aan het eind van een woord klinkt de *b* als een *b*, d.w.z. stemhebbend. Dat betekent dat de stembanden trillen tijdens het uitspreken. De *b* aan het eind van het woord mag niet, zoals in het Nederlands, klinken als een *p*. De *p* is stemloos, d.w.z. de stembanden trillen niet tijdens het uitspreken van de *p*.

De **medeklinker d** klinkt net als de *d* in het Nederlands.

daz, bdəl, blad

Opmerking: ook aan het eind van een woord klinkt de *d* als een *d* (en niet zoals in het Nederlands als een *t*).

De **medeklinker f** klinkt net als de *f* in het Nederlands.

flus, kafi, rif

De **medeklinker g** klinkt als de g van het Engelse 'good'

gaz, lga, bərgag

De **medeklinker h** klinkt net als de h in het Nederlands.

had, ktəbha, šafuh

Opmerking: in het Marokkaans kan de h ook aan het eind van een lettergreep of een woord komen. Hij wordt dan ook uitgesproken, als een soort zucht.

De **medeklinker k** klinkt net als de k in het Nederlands.

ktab, məktub, dʲalək

De **medeklinker l** klinkt net als de l in het Nederlands.

luz, qalu, mul

De **medeklinker m** klinkt net als de m in het Nederlands.

mizan, kaməl, qdim

De **medeklinker n** klinkt net als de n in het Nederlands.

nas, kənt, bnin

De **medeklinker r** klinkt net als de r in het Noord-Nederlands, een rollende r dus.

rʒəl, barəd, agadir

De **medeklinker s** klinkt net als de s in het Nederlands.

sarut, kūr̥si, mus

De **medeklinker t** klinkt net als de t in het Nederlands, meestal gevolgd door een op s lijkend schuurklankje

tarudant, mītl, mʃat

De **medeklinker w** klinkt bijna als de w in het Nederlands, maar hij wordt uitgesproken met beide lippen (niet met de boventanden op de onderlip). Een w aan het begin van een woord wordt vaak als een korte ū uitgesproken.

wəld, swarət, mʃaw

De **medeklinker z** klinkt net als de z in het Nederlands.

zwin, mezyan, yduz

Opmerking: ook aan het eind van een woord klinkt de z als een z (en niet zoals in het Nederlands als een s).

De aangepaste medeklinkertekens

Om alle klanken van het Marokkaans te kunnen weergeven hebben we meer tekens nodig. We hebben daarom een aantal tekens aangepast. Sommige van deze tekens representeren een klank die misschien bekend klinkt voor je, maar enkele andere tekens representeren de typische Arabische klanken die je misschien nog niet kent.

Ook voor deze medeklinkers zullen we steeds weer drie voorbeelden laten horen.

De **apostrof** ' geeft de glottal stop weer, ook wel de stembandklik genoemd, zoals in het Nederlandse woord na-apen. Deze stembandklik kan aan het begin of het eind van een woord voorkomen, of in het midden, maar dit laatste gebeurt in het Marokkaans niet zo vaak.

ʾādāb, raʾis, araʾ

De **medeklinker** **ḥ** klinkt als een b uitgesproken met lipronding, alsof er een klinker oe na komt, die je op het laatste moment inslikt. Dit noemen we labialiseren (met de lippen vormen). Dit proces komt bij nog enkele medeklinkers voor. De **ḥ** komt niet vaak voor.

ḥḥa, ḥandi

De **medeklinker** **ḥ** is een zogenaamde emfatische b. Emfatisch betekent dat je farynx (bovendeel van je keel) wat aangespannen wordt. De klank van de medeklinker wordt dan wat 'doffer' dan de gewone medeklinker. De **ḥ** klinkt als een gewone b, maar dus met gespannen farynx. Je hoort het 'doffe' effect ook aan de erop volgende klinker.

ḥun, lamḥa

De **medeklinker** **ḍ** is een emfatische d. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven bij de **ḥ**.

ḍar, mantaḍam, ynuḍ

De medeklinker **g** klinkt ongeveer als de Franse r in 'Paris'.

gir, luga, mablæg

De **medeklinker** **ḥ** verschilt van de gewone h doordat het een stemloze schuurklank is. Je maakt hem door spiersamentrekking in het bovendeel van de keel; de ontstane vernauwing veroorzaakt een soort ruis. Net als de 'gewone h' kan ook de **ḥ** aan het eind van een lettergreep (of woord) voorkomen. Ook dan moet hij worden uitgesproken.

ḥin, raḥa, ših

De **medeklinker** **l** is een emfatische l. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven bij de **ḥ**. De **l** klinkt als een 'dikke l'.

laʾiq, sala, ḥah

De **medeklinker** **ɾ** is een emfatische r. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven bij de **ḥ**. Het verschil tussen de **ɾ** en de gewone r is soms moeilijk te horen. Let zeker ook op de klinker ervoor of erachter. Als die doffer klinkt, komt dat door de emfatische **ɾ**.

raʾəɫ, mʃarək, ɛar

De **medeklinker** **s** is een emfatische s. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven bij de **ḥ**

sif, qɾisa, nəss

De **medeklinker** **ʃ** klinkt als de sj van het NL 'Sjaak'

ʃafu, nəʃf, kunnaʃ

De **medeklinker** **t** is een emfatische t. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven bij de **ḥ**.

tləb, mətlub, fwat

De **medeklinker z** is een emfatische z. Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven bij de **ḥ**.

zabur, məzlut, bəḥəz

De **medeklinker ž** klinkt als de j van het NL 'jury'.

žib, məžlis, xruž

De **medeklinker q** is een soort k die heel ver achter in de mond, ter hoogte van de huig, gevormd wordt. Je kunt hem oefenen door een gorgelgeluid te maken en vervolgens op dezelfde plaats in je keel, ter hoogte van de huig, een soort k uit te spreken.

qlil, ḥqīqa, tlaq

De **medeklinker x** klinkt als de ch van het NL 'kachel'

xil, 'axār, ydux

De **medeklinker ʕ** is een stemhebbende schuurklank die, net als de **ħ** wordt gevormd in het door spiersamentrekking vernauwde bovendeel van de keel. Het lijkt misschien op een klinker a maar het is een medeklinker.

ʕar, rūʕb, rʕəc

Dit waren alle klanken, klinkers en medeklinkers, die in de uitspraaktabel staan.

Zoals hierboven vermeld zijn er nog wat tekens en bijbehorende klanken, die minder frequent zijn, of die alleen van toepassing zijn op Franse of Spaanse leenwoorden in dit woordenboek.

We zullen ze hier opsommen:

De **ḥ** met liprondding (labialisering) is hierboven al besproken. Je kunt hetzelfde doen met een aantal andere medeklinkers.

ḥ een met liprondding uitgesproken f

ḡ een met liprondding uitgesproken g

ḡ een met liprondding uitgesproken g

k een met liprondding uitgesproken k

m̃ een met liprondding uitgesproken m

q̃ een met liprondding uitgesproken q

x̃ een met liprondding uitgesproken x

p de p bestaat in het Marokkaans niet als klank maar komt wel voor in leenwoorden en klinkt dan gewoon als p.

v de v bestaat in het Marokkaans niet als klank maar komt wel voor in leenwoorden en klinkt dan gewoon als v.

é de ee-klank in het NL 'beet'

è de e-klank in het NL 'bek'

ø de eu-klank in het Franse 'radiateur': radyatør

ó de o in het NL 'rook'

ò de o in het NL 'rok'

ũ de nasale (in de neus resonerende) eind-klank van het Franse 'parfum' waarbij de m niet wordt uitgesproken: parfũ

ü de u in het NL 'nu'

ẽ de nasale im-klank aan het begin van het Franse 'imprimante': ěprimã

ã de nasale un-klank aan het begin van het Franse 'un-deux-trois': ã-dø-trwa

ã de nasale an-klank aan het eind van het Franse 'imprimante': ěprimã

Verdubbeling van medeklinkers

Medeklinkers kunnen in het Marokkaans in lengte verdubbeld worden. We schrijven er dan twee achter elkaar, bijv. *kəttəb*, *ħəssən*. Bij schuurklanken (zoals de s of de z) is verdubbeling gemakkelijk te realiseren, je houdt hem wat langer aan. Bij plofklanken (zoals b, d, k, t) is verdubbeling wat moeilijker te realiseren of te herkennen. Er verstrijkt een heel kort moment tussen de aanzet van de plofklank (het plaatsen van beide lippen op elkaar bij de b) en de feitelijke plof van het maken van de b-klank.

Klinkers kunnen niet worden verdubbeld in het Marokkaans en er kunnen ook nooit twee verschillende klinkers na elkaar komen.

Aanpassing (Assimilatie)

Soms treedt er een spontaan proces op waarbij klanken zich aanpassen aan hun omgeving (voorgaande of volgende klank).

Als een t wordt gevolgd door een d zal de t ook een d worden, en ontstaat er een verdubbelde d: *tdawit* → *ddawit*. Een t voor een z wordt ook een d: *tzad* → *dzad* en dit geldt ook voor de t voor een ž: *tži* → *dži*.

Een s voor een š of ž kan een š worden. Dit kan zelfs gebeuren als de klanken niet onmiddellijk na elkaar komen. *šəms* komt ook voor als *šəmš*, *səžra* kan ook *šəžra* worden. Hier is vaak sprake van naast elkaar bestaande alternatieven.

y en w aan het begin van een woord

Deze beide klanken aan het begin van een woord kunnen klinken als een korte i en een korte u. *ybəš* klinkt als *ibəš* en *wləd* klinkt als *üləd*. Maar die korte beginklinkers krijgen geen klemtoon. Hetzelfde gebeurt vaak bij werkwoorden die in de onvoltooide tijd met *ye* beginnen: de ə wordt daar niet uitgesproken en *yəxdəm* klinkt dan als *ixdəm*.

Franse leenwoorden

Zelfstandige naamwoorden met het label (Fr) zijn van Franse origine en krijgen bij hoog opgeleide sprekers vaak de Franse lidwoorden: *l' /le /la* in het enkelvoud, en *les* (spreek uit: lé of, indien een klinker volgt, léz) in het meervoud.

Zulke woorden krijgen bij hoog opgeleide sprekers vaak het Franse meervoud (dat qua uitspraak gelijk is aan het enkelvoud), terwijl andere sprekers het achtervoegsel -at gebruiken.

Klemtoon

De regels voor de klemtoon zijn in de inleiding van het woordenboek behandeld.

De voorbeelden die daar werden genoemd kun je hier beluisteren.

fasila – *fasila*

ħadit – *ħadita*

ħamim – *ħamimiya*

šarika – *šarika*

tanāwi – *tanāwiya*

žamie – *žamiea*

eamil – *eamil*

šefti – šefti-**h** (als de open eindlettergreep door een medeklinker gesloten wordt verandert de situatie en dus ook de klemtoon)

šafu – ma-šafu-š (idem)

Ter samenvatting hier nog een keer het overzicht met alle tekens en klanken, nu ook met de minder frequente tekens.

Bekende klinkertekens

- a Lange klinker die in uitspraak fluctueert van æ in het Engelse ‘man’ tot aa in het NL ‘raar’, op het wordeinde klinkt a ongeveer als de a van het Nederlandse ‘bah’.
- i Lange klinker die in uitspraak fluctueert van ie in het NL ‘pier’ tot ee in het NL ‘beet’ of ‘beer’.
- u Lange klinker die in uitspraak fluctueert van oe in het NL ‘poes’ tot oe in het NL ‘vloer’. Op het wordeinde klinkt u ongeveer als de o van het NL joh

Aangepaste klinkertekens

- ə Korte klank die, als er geen w of y voorafgaat of volgt, uitgesproken wordt als de stomme e (schwa) in het NL ‘tante’. Vaak niet uitgesproken. Kan van plaats verspringen.
- ǣ Korte klinker a
- ǣ̃ Korte klinker ie
- ǣ̄ Korte klinker oe

Bekende medeklinkertekens

- b Als de NL b
- d Als de NL d
- f Als de NL f
- g Als de g van het Engelse ‘good’
- h Als de NL h
- k Als de NL k
- l Als de NL ‘dunne’ l in ‘lip’
- m Als de NL m
- n Als de NL n
- r Als de Noord-Nederlandse rollende r
- s Ongeveer als de NL s
- t Een ‘zachte’ t, meestal gevolgd door een op s lijkend schuurklankje
- w Met beide lippen uitgesproken w, maar zonder de sterke liprondding van het Surinaams Nederlands. Aan het begin van een woord vaak uitgesproken als korte ũ.
- y Als de NL j in ‘jas’. Aan het begin van een woord vaak uitgesproken als een korte ĩ.
- z Als de NL z

Aangepaste medeklinkertekens

- ʔ De ‘glottal stop’ of stembandklik, zoals in het NL woord na-*apen*
- ḃ Een b uitgesproken met liprondding
- ḅ Een emfatische b
- ḇ Een emfatische d
- ḡ Schuurklank die enigszins te vergelijken is met de Franse r in ‘Paris’
- ḥ Stemloze schuurklank die wordt gevormd in het door spiersamentrekking vernauwde bovendee van de keel
- ḥ̄ Een emfatische l
- ṛ Een emfatische r
- s Een emfatische s

- š Als de sj van het NL 'Sjaak'
- ʈ Een emfatische t
- ʒ Een emfatische z
- ž Als de j van het NL 'jury'
- q Een soort k die heel ver achter in de mond, ter hoogte van de huig, gevormd wordt.
- x Als de ch van het NL 'kachel'. We hebben deze letter met opzet niet als een letter x geschreven om aan te geven dat hij niet als een x (ks) moet worden uitgesproken.
- ɛ Stemhebbende schuurklank die wordt gevormd in het door spiersamentrekking vernauwde bovendee van de keel. Het lijkt misschien op een klinker a maar het is een medeklinker.

Minder frequente tekens

- ɸ een met liprondding uitgesproken f
- ɠ een met liprondding uitgesproken g
- ɢ een met liprondding uitgesproken g
- k een met liprondding uitgesproken k
- ɱ een met liprondding uitgesproken m
- ɕ een met liprondding uitgesproken q
- ʎ een met liprondding uitgesproken x
- p een p in leenwoorden
- v een v in leenwoorden
- ø de eu-klank in het Franse 'radiateur'
- ó de o van het NL 'rook'
- ò de o van het NL 'rok'
- ã de genasaliseerde (in de neus resonerende) eind-klank van het Franse 'transport' waarbij de n niet wordt uitgesproken
- ũ de genasaliseerde eind-klank van het Franse 'parfum' waarbij de m niet wordt uitgesproken
- ü de u van het NL 'nu'
- ẽ de genasaliseerde im-klank aan het begin van het Franse 'imprimante'
- œ de genasaliseerde un-klank aan het begin van het Franse 'un-deux-trois'
- ã de genasaliseerde an-klank aan het eind van het Franse 'imprimante'

Aanvullende uitleg voor het zoeken in het deel Marokkaans-Nederlands

Op pagina 9 van de inleiding van het woordenboek staat kort uitgelegd hoe de trefwoorden van het Marokkaans zijn gesorteerd in het deel Marokkaans-Nederlands.

We geven je hier nog wat aanvullende uitleg zodat je beter weet hoe je een Marokkaans woord dat je hebt gehoord kunt vinden in het woordenboek.

Probeer je om te beginnen eens voor te stellen dat het Nederlands voor jou een nieuwe vreemde taal is. Je hoort woorden die op elkaar lijken voor jou als beginner. Zo is het voor een beginner heel moeilijk om verschil te horen tussen de woorden 'huis' en 'heus'. En in gesproken Nederlands is er niet eens verschil te horen tussen 'peil' en 'pijl' of 'mij' en 'mei'. Dan is het opzoeken van die woorden in het woordenboek een lastige opgave. Je zou die beginnende leerder helpen door de klinkers te negeren in de ordening van het woordenboek. Als hij zou zoeken bij 'hs' zou hij daar 'heus' en 'huis' onder elkaar aantreffen (en ook nog 'haas' en 'hes'). Hetzelfde zou gelden voor zoeken bij 'pl' om daar 'peil' en 'pijl' te vinden (en ook nog 'paal', 'pool').

Misschien ten overvloede, klinkers zijn letters/klanken als 'a, e, i, o, u' en ook samengestelde klinkers als 'ei, eu, ij, au, ou, ui'. De klinkers van het Marokkaans zijn, zoals uitgebreid besproken in de uitspraakgids hierboven: a, i, u, ə, ă, ĩ, ũ.

Het sorteren op alleen medeklinkers is de oplossing die wij hebben gekozen voor het ordenen van de Marokkaanse woorden in het deel Marokkaans-Nederlands. Maar de reden ervoor is anders dan de fictieve reden om dat in het Nederlands te doen. In de voorbeelden 'heus/huis' en 'peil/pijl' ging het om het moeilijk of niet hoorbare verschil tussen de klinkers 'eu' en 'ui' of 'ei' en 'ij'.

Bij het Marokkaans passen we deze sortering toe omdat verschillende sprekers een woord op verschillende manieren kunnen uitspreken. Zoals beschreven in de inleiding van het woordenboek, bevat het Marokkaans veel woorden die ook in het Modern Standaard Arabisch (MSA) bestaan. Maar Marokkanen kunnen die woorden dan uitspreken met minder klinkers of afwijkende klinkers. Alleen verschilt dat van persoon tot persoon, bijv. op basis van het opleidingsniveau van de spreker. Van veel woorden bestaan dus meerdere uitspraakvarianten, die vooral verschillen op de uitspraak van de klinkers. Het zou heel onpraktisch zijn om al die uitspraakvarianten in een woordenboek op te nemen en daarom hebben wij gekozen voor het sorteren op alleen de medeklinkers, want er zijn nauwelijks verschillen in de uitspraak van de medeklinkers.

Bij de medeklinkers van het Marokkaans is wel een ander verschijnsel dat voor het ongeofende oor complicaties kan veroorzaken, namelijk het bestaan van de emfatische medeklinkers. De gewone s en de emfatische s lijken erg op elkaar, en hetzelfde geldt voor de paren r/r, t/t, z/z en ook voor de gewone h ten opzichte van de ḥ. We hebben daarom geen onderscheid gemaakt tussen deze letters in de alfabetische ordening, ze staan door elkaar maar de gewone variant komt altijd eerst, en daarna de emfatische.

Voor gebruikers met kennis van het Arabisch en ervaring met Arabische woordenboeken is het opzoeken op alleen medeklinkers ook een bekend verschijnsel want veel woordenboeken voor het MSA zijn geordend op wortels van woorden, en die wortels bestaan ook alleen uit medeklinkers.

Bij het zoeken naar alleen medeklinkers zoek je dus naar een geabstraheerde weergave van het woord dat je opzoekt. Om het woord maktāb te vinden zoek je naar mktb. Maar de combinatie mktb staat niet als zodanig in het woordenboek vermeld. Dat kan lastig zijn, maar om je te helpen zijn er de kopregels bovenaan de pagina's. Op elke linkerpagina staat in de kopregel de klinkerloze medeklinkercombinatie van het eerste nieuwe trefwoord op die pagina, en op elke rechterpagina staat in de kopregel de medeklinkercombinatie van het laatste trefwoord op die pagina. Zo kun je dus snel het gezochte woord vinden.

Hieronder vind je een aantal voorbeelden ter verduidelijking. We doen dit met een aantal woorden die hierboven al zijn vermeld in de uitspraakgids.

Je treft in de tabel aan: een woord, de geabstraheerde vorm zonder klinkers, de pagina waar je dat woord kunt vinden en de kopregels van die pagina en de pagina ernaast. De gezochte medeklinkercombinatie staat dus qua ordening tussen die twee kopregels (die twee trefwoorden weergeven).

woord	medeklinkers	pagina	kop links	kop rechts
fas	fs	91	frs	fš
fasila	fsl	91	frs	fš
gəwəd	gwwd	97	gls	gyyd
had	hd	108	hbl	hdd
ḥadīta	hdt	111	hdd	ḥfd
ḥamimiya	ḥmmy	117	hly	ḥmr
kbir	kbr	132	k	kf
ktab	ktb	143	kre	ktr
mətxəwwəf	mtxwwf	197	mtsse	mtessb
nnt	nnt	215	nggs	nq

sif	sf	261	sbey	sff
wəld	wld	354	w-l	wqt

Tenslotte geven we je nog een paar tips hoe je samengestelde woorden kunt terugbrengen tot het trefwoord dat je in het woordenboek kunt opzoeken. Dat betekent dat je voorvoegsels en/of achtervoegsels van de woorden moet verwijderen zodat je het trefwoord overhoudt.

Voor- en achtervoegsels kunnen voorkomen bij werkwoorden. Voor de werkwoordsvervoegingen staan alle mogelijke voor- en achtervoegsels vermeld in de uitleg van de grammatica (pag. 22 van het woordenboek).

Andere voorvoegsels zijn: het lidwoord l(ə)-, het voegwoord u-/w- en voorzetsels als b-, f-, l-.

Achtervoegsels zijn meervoudsuitgangen als -(y)in, -at of persoonsachtervoegsels -(n)i, -(ə)k, -u/-h, -ha, -na, -kūm, -hūm.

De ontkenning ma-...-š bestaat uit een voorvoegsel en een achtervoegsel.

Hier een paar voorbeelden van een samengesteld woord en het trefwoord dat in het woordenboek is opgenomen:

samengesteld	betekenis	trefwoord	medeklinkers	betekenis
f-ḍar-ək	in jouw huis	ḍar	ḍr	huis
f-lə-mdina	in de stad	mdina	mdn	stad
u-l-l-muwatīnin	en voor de burgers	muwatīn	mwtn	burger
ka-ykətbu	zij schrijven	ktəb	ktb	schrijven
qūlt-l-ək	ik zei tegen je	qal	ql	zeggen
ma-ka-nšufu-hūm-š	wij zien hen niet	šaf	šf	zien